

Protokoll 11/2024

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 17 december 2024 kl. 16:50-17:00, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Johan Heinonen (S)
Sven Britton (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S) ersätter Felix Finnveden (S)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)

Ersättare

Linda Agetoft (S)
Ulrika Palm (S)
Magnus Ivarsson (V)
Charlotte Lilja Pittuco (V)
Rebekka Dominique (MP)
Niklas Sandstedt (M)
Basu Alam (M)
Rosie Rothstein (L) §§1-9, §§11-23

Övriga närvarande

Patric Rylander Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Therese Lang Avdelningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Linda Strimer Protokollförare
Tina Jansheden Administratör
Ulrika Lindhe Gare Nämndsekreterare
Tove Granath Borgarrådssekreterare
Sverre Dahlstedt Borgarrådssekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare
Torun Boucher Borgarråd §§2-23
Karin Bülow §§2-23

Datum för justering	2024-12-19
Paragraf	§§1-23
Sekreterare	Linda Strimer

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

Äldrenämnden beslutar att borgarråd Torun Boucher och blivande förvaltningschef för äldreförvaltningen Karin Bülow får delta under sammanträdet.

§ 2
Val av justerare

Beslut

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

Protokollet justeras torsdagen den 19 december 2024.

§ 3

Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den 26 november 2024

ALD 2024/9

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/9-19 Äldrenämndens protokoll 2024-11-26

§ 4

Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan.
Inga övriga frågor anmäls.

**§ 5
Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och
ersättare**

Inga skrivelser lämnas in.

**§ 6
Äldredirektörens information**

Äldredirektör Patric Rylander har inget att informera om vid detta sammanträde.

§ 7
Borttagen på grund av sekretess
ALD 2024/399

§ 8**Verksamhetsplan 2025 för Äldrenämnden**

ALD 2024/253

Beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2025 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden ansöker om en budgetjustering om 5,4 mnkr avseende förvaltningsorganisationen av nyckelfri hemtjänst.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från kristdemokraterna.

Hugo Laigar (M) och Anette Hellström (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från moderaterna.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från liberalerna.

Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från centerpartiet.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument. Kommunfullmäktige har i budget 2025 fastställt tre inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Äldrenämndens verksamhetsplan anger inriktningen för nämndens verksamhet under år 2025 och beskriver hur nämnden bidrar till att stadens mål uppnås. Nämnden har fastställt nämndmål som stödjer och konkretiserar fullmäktiges mål. Det förväntade resultatet

tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 254 mnkr netto för 2025 års verksamhet. Detta är en ökning med 9,8 mnkr i jämförelse med år 2024.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/253-1 Verksamhetsplan 2025 Äldrenämnden
- ALD 2024/253-1.1 8. Bilaga 1 - ÄN VP 2025
- ALD 2024/253-1.2 8. Bilaga 2 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan
- ALD 2024/253-1.3 8. Bilaga 3 - System för intern kontroll 2025
- ALD 2024/253-1.4 8. Bilaga 4 - Plan för upphandling 2025-2027
- ALD 2024/253-1.5 8. Bilaga 5 - Kompetensförsörjningsplan 2025-2027

Äldrenämnden 17 december 2024

Ärende 7

Dnr: ALD 2024/253

Verksamhetsplan 2025 för Äldrenämnden

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Kristdemokraternas budgetreservation för 2025
2. Att därutöver anföra följande

Verksamhetsplanen för äldrenämnden bör ta sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten för vår vision, inte ideologiska skygglappar.

Kristdemokraterna ser att verksamhetsplanen för äldrenämnden 2025 innehåller många högt satta ambitioner. Trots de lovvärda ambitionerna verkar vänsterstyret lägga mycket av sin energi på att minska valfriheten för stockholmarna. För vänsterstyret verkar det vara viktigare att driftsformen är just kommunal än att det tillkommer nyinvesteringar och att kvaliteten höjs. Dessa ideologiska skygglappar riskerar att få stora konsekvenser framgent för både valfrihet och tillgänglighet, men riskerar även att bli en onödigt ekonomisk belastning för stockholmarna. I Kristdemokraternas Stockholm välkomnas en mångfald av utförare, där fokus ligger på kvalitet snarare än huvudmannaskap. Alla som vill vara med och bidra till stockholmarnas välfärd ska också få göra det.

Kristdemokraterna är övertygade om att svenska språket är en grundförutsättning för en god äldreomsorg. Vi skulle därför vilja se en plan för att införa språktester för att få jobba i äldreomsorgen. Att det ställs ett skarpt krav på att den person som man släpper över tröskeln till sitt eget hem ska kunna tala svenska är det minsta man kan begära. Vi vill även att den

som anställs inom stadens äldreomsorg ska lämna registerutdrag. Detta för att säkerställa att staden inte anställer personer med kriminell bakgrund.

För att stärka äldre HBTQ-personers rättigheter måste även staden utveckla en egen HBTQ-certifiering för hemtjänsten. Detta för att säkerställa att stadens äldre kan få en trygg och värdig omsorg, både på vård- och omsorgsboende, men även i hemmet. Mötet mellan den äldre och vårdgivaren måste alltid ske med respekt och med hänsyn till den äldres integritet.

Vi tycker att det är glädjande att det finns ett nämnduppdrag att utveckla Äldre Direkt i syfte att bland annat korta köerna. Detta var något som saknades i fjolårets verksamhetsplan, vilket vi då också uppmärksammade. Det är glädjande att styret nu tycks ha hört sammat vår kritik. Stockholms äldre ska inte behöva sitta i långa telefonköer för att få kontakt med äldreomsorgen.

Kristdemokraterna saknar vidare satsningar på att utveckla arbetet med reflektionstid inom äldreomsorgen. Detta till skillnad mot förra årets verksamhetsplan som innehöll, om än för lågt satta, ambitioner om att stötta stadsdelsnämnderna i arbetsmiljöutvecklingen genom att prioritera möjligheten att erbjuda reflektionstid.

Vi motsätter oss att miljömärkta eller ekologiska varor ska väljas i så stor utsträckning som möjligt vid livsmedelsinköp. En studie från Sveriges lantbruksuniversitet visade så sent som förra året att klimatpåverkan är ungefär lika stor för både konventionellt och ekologiskt jordbruk. Samtidigt ger ekologiskt jordbruk betydligt mindre skördar, så till den grad att om resten av världen tagit efter det som vänsterstyret i Stockholm förespråkar hade världen drabbats av svår svält. Detta är oansvarigt, inte minst i ljuset av kriget i Ukraina, som tillsammans med Ryssland står för odlandet av en fjärdedel av allt vete i världen. En redan pressad global livsmedelssituation förvärras ytterligare av vänsterstyrets populistiska ”klimatpolitik”. Ett bättre grepp hade varit att ställa krav på att maten ska vara svenskproducerad. I syfte att öka den svenska livsmedelsberedskapen i en tid då det pågår ett krig i Europa. Vänsterstyrets ambitioner för livsmedelsinköp rimmar synnerligen illa med ambitionen att stärka svensk beredskap.

Äldrenämnden 17 december 2024

Ärende 8

Verksamhetsplan 2025 för
Äldrenämnden

ALD 2024/253

Hugo Laigar m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Moderaternas budgetförslag för 2025
2. därutöver anföra

Kristdemokraternas, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en avskärmad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål i såväl lugna som pressade tider. I Stockholm är man aldrig för gammal för att leva ett gott liv som präglas av trygghet, valfrihet och självbestämmande. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Det är viktigt att äldreomsorgen erbjuder valfrihet inom såväl hemtjänst som dagverksamhet och boende. Stockholm ska erbjuda en omsorg som utgår från den äldres önskemål och behov och äldrenämnden ska ansvara för att kontinuerligt bevaka hur efterfrågan och preferenser förändras över tid. Kvalitén i äldreomsorgen i Stockholm ska vara hög och likvärdig mellan stadsdelarna.

Ett strukturerat och långsiktigt utvecklingsarbete ska bedrivas i hela staden som ger verksamheten ett tydligt uppdrag och innehåll och säkerställer tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens. Det strategiska utvecklingsarbetet tar sikte på ändamålsenlig styrning och organisation, personal med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden, att säkerställa grunduppdraget och en värdig omsorg med hög kvalitet.

På sikt står Stockholm inför en demografisk utmaning när antalet äldre i staden ökar kraftigt. För att klara den demografiska utvecklingen krävs en samverkan och långsiktig

Samplanering mellan stadens olika delar. Äldrenämnden ska ha en hög kvalitet i avtalsuppföljningen i syfte att motverka välfärdsbrott. Vi uppmuntrar även fristående aktörer att vara med och bygga fler äldreboenden för att kunna erbjuda hög kvalitet vad gäller innehåll och serviceutbud. Äldrenämnden har en central roll i detta arbete och ska verka för att utveckla stadens äldreomsorg samt stärka medarbetarnas yrkesroll.

Vi satsar hellre på kvalitet snarare än att fokusera på utförarens driftform och att stoppa återkommunaliseringen av äldreomsorg i olika former är av yttersta vikt.

Äldrenämnden 17 december 2024

Verksamhetsplan 2025 för Äldrenämnden

Ärende 8

Dnr: ALD 2024/253

Margita Jacobsson m.fl. (L)

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Liberalernas budgetreservation för 2025
2. Att därutöver anföra följande

Verksamhetsplanen för äldrenämnden bör ta sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten för vår vision, inte ideologiska skygglappar.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle. Alltför många äldre lever idag i isolering. Liberalerna har drivit på för att säkerställa att det i varje stadsdel finns träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger liksom att föreningslivet har fått medel för att anordna aktiviteter för äldre på somrarna. Men social isolering behöver motarbetas på mer än ett sätt. Stadsdelsnämnderna har ett stort ansvar i att fortsätta det arbetet och genom samordnade insatser bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Detta behöver vara ett prioriterat arbete i verksamhetsplanen.

Staden ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Samtidigt måste servicehusen som boendeform värnas och om nuvarande bestånd behöver renoveras eller rivas ska boende erbjudas plats i annan likvärdig bostad. Stadens måste kunna erbjuda den form av mellanboende som servicehusen innebär. Vi vill att äldres valfrihet värnas och det innebär

reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard.

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov och önskemål i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Stadens äldreboenden ska vara hbtq-certifierade för att säkerställa ett gott bemötande.

Slutligen vill vi särskilt uppmärksamma de anhörigas situation och behovet av en ambitionshöjning i det arbetet. Anhörigas insatser ska inte utgöra en ursäkt för samhället att inte hjälpa. Det gäller särskilt när den äldre har behov av omfattande stöd. Här vill vi se ett tätare samarbete mellan staden och regionen där anhöriga ges ett utökat stöd.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation för 2025.

2024-12-17

Verksamhetsplan 2025 för
Äldrenämnden
ALD 2024/253
Ärende 8

Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Centerpartiets budgetförslag för 2025
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiets, Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en avskärmad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Kompetensförsörjning

För att säkra kompetensförsörjning i takt med att antalet äldre blir fler, samtidigt som äldre blir en allt större andel av befolkningen i Stockholm behöver staden arbeta på flera fronter för att fler ska vilja arbeta inom äldreomsorgen. Det handlar om att skapa karriärmöjligheter, erbjuda vidareutbildningar och inom ramen för vuxenutbildningen ska snabba vägar till jobb. Medarbetarna ska känna att deras insats värderas högt och att det finns stora möjligheter att utvecklas i sitt arbete. Vi välkomnar de särskilda utbildningar inom äldreomsorgen som planeras för att bättre möta upp personer med posttraumatisk stress, hbtqi och neuropsykiatriska funktionsvariationer. Centerpartiet vill att staden ska utreda hur ett språktillägg kan utformas för de medarbetare som talar ett språk som skulle kunna stärka äldreomsorgens förmåga att möta människor med olika ursprung. Vi vill också att det tas fram ett utbildningsprogram för alla medarbetare inom äldreomsorgen med syfte att fortlöpande stärka kompetensen och för att säkerställa att våra verksamheter ständigt ligger i framkant gällande arbetsmetoder och teknisk utveckling.

Bostäder för äldre

Utifrån de senaste befolkningsprognoserna i kombination med det i många fall bristande underhållet och kvaliteten i de bostäder där äldre för närvarande bor krävs det ett intensivt

arbete och samarbete mellan politik, föreningsliv och privata aktörer så att äldreomsorgen klarar av att möta framtidens behov. Bostäderna behöver svara upp till de krav som finns gällande tillgänglighet, kvalitet, miljö och hållbarhet och trygghet alldeles oberoende av aktör. Fler aktörer på bostadsmarknaden leder till en större mångfald av inriktningar och utformningar för såväl äldre som yngre. En framgångsrik äldrebostadspolitik möjliggör för mer attraktiva bostäder, kan öka rörligheten på bostadsmarknaden och skapar nödvändiga flyttkedjor. Bostäder för äldre inte en avskärmd del av samhället.

Ofrivillig ensamhet

Både för äldre som är i behov av biståndsbedömda insatser och de som klarar sig på egen hand är det viktigt att staden möjliggör ett rikt socialt liv och aktivt arbetar med att minska ofrivillig ensamhet. Det är en stor brist att vänsterstyrets verksamhetsplan inte lyfter vikten av samarbeten och stöd till civilsamhället när en stor del av de aktiviteter och samlingsplatser som riktar sig till äldre i staden sker genom föreningsliv och andra organisationer. Stora samhällsproblem löser vi bäst i samarbete med andra aktörer.

Centerpartiet vill starta ett pilotprojekt för studentbostäder på äldreboenden för att minska ensamhet och för att gynna generations- och erfarenhetsutbyten. Studenterna ska ges möjlighet till en bostad med lägre hyra i utbyte mot att fungera som en extra social resurs i verksamheten ett bestämt antal timmar i veckan. Konceptet finns redan i Nederländerna och ska vara mycket uppskattat bland äldre, studenter och personal.

Äldre som tillhör sårbara grupper

Det kan finnas olika anledningar till att känna oro för en äldre person. Oro för att personen börjar bli glömsk eller nedstämd men inte själv förmår att be om hjälp. Oro för att personen inte får i sig tillräckligt med mat, är ensam eller utsätter sig själv för risker i vardagen. Det kan handla om misstanke att personen är utsatt för våld, försummelse, har missbruksproblem eller inte klarar av att sköta sin personliga hygien. Samtidigt är det inte självklart idag vart den som känner oro kan vända sig. Centerpartiet har lämnat in en motion om att inrätta en funktion för orosanmälan för äldre och att tydligt synliggöra denna funktion på stadens hemsida och i verksamheter där äldre personer ofta vistas. Det är såklart glädjande att staden arbetar långsiktigt med stödet till äldre som har psykisk ohälsa, lever i hemlöshet eller utsätts för våld i nära relation, men om människor inte vet var de ska vända sig för att anmäla oro så riskerar vi också att missa många som skulle vara i behov av samhällets stöd.

Anhörigstöd

Det mesta talar för att äldreomsorgen kommer, av demografiska skäl, bli hårt ansträngd framöver. Detta kommer i sin tur sätta extra press på anhöriga. Det är därför av stor vikt att särskilt tydliggöra att anhöriga utgör en frivillig insats och att staden bör ha en generös hållning för avlastning och stöd till anhöriga. Här behövs också en kontinuerlig uppföljning med den anhörige.

Hemtjänst utan onödig byråkrati

Vi i Centerpartiet har tidigare lyft behovet av hemtjänstinsatser som kan godkännas utan onödig byråkrati, vår motion på temat avlogs tidigare i höstas i väntan på en statlig utredning. Vi föreslog att staden skulle ligga steget före och utreda vilka insatser som skulle kunna vara relevanta att bevilja utan biståndsbedömning, även detta avlogs. Nu verkar dock

vänsterstyret vara med på tåget, vilket förstås är glädjande. Vi väntar med spänning på vilka insatser det kommer att handla om i Stockholms stad.

Mat och måltider

Centerpartiet ser positivt på förslaget att utveckla matlyftet genom utbildningsinsatser för anställda inom äldreomsorgen. Vi ställer oss dock tveksamma till att den tilltänkta webbutbildningen kommer att vara fullgod. Digitala utbildningar kan aldrig ersätta praktisk övning i hur man tillreder och serverar god och näringsrik mat som stimulerar flera olika sinnen. Vi ser också en farhåga i att webbutbildningar tenderar att bli något man hastigt klickar sig igenom för att bli godkänd. Möjligtvis kan digitala utbildningar vara ett komplement till praktisk övning.

Centerpartiet har länge drivit på för att Stockholm stad ska servera mer närproducerad svensk mat i våra verksamheter. Vi vill se mer viltkött på menyerna och då gärna gåskött, vilket på sikt skulle minska problemet med gäss på badplatserna runt om i staden. Ett argument till att det inte skulle gå att servera gåskött sägs vara att personalen inte vet hur det ska tillagas. Vi föreslår därför att framtida utbildningsinsatser inom äldrelyftet kompletteras med kunskap i hur man tillagar viltkött. På så sätt kan matlyftet också bli ett viltlyft för hela staden.

§ 9**Delrapport av projektet Framtidens socialtjänst –
Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst**

ALD 2024/109

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av tilldelat budgetuppdrag. Arbetet med uppdraget bedrivs inom projektet *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I Stockholms stads budget 2024 tilldelades socialnämnden uppdraget att i samarbete med kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur socialtjänsten i större utsträckning kan arbeta med förebyggande och tidiga insatser, hur socialtjänsten kan utöka sin tillgänglighet samt vilka insatser som bör ges utan föregående behovsbedömning vid ett införande av en ny socialtjänstlag.

Under 2024 har arbetet prioriterats utifrån de övergripande målsättningarna inom följande områden:

- Insatser utan individuell behovsprövning inom första linjens socialtjänst
- En kunskapsbaserad socialtjänst
- Juridiska förändringar
- Förändringsledning och kompetensutveckling

Arbetet under året har inriktats på att utforma och förankra en stadsövergripande projektorganisation och på att kartlägga och identifiera förändringsbehov för att skapa bästa möjliga utgångsläge för stadens omställning till framtidens socialtjänst. Samtliga delar redovisas i bilagan *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*. Fackförvaltningarna avser att fortsätta driva projektet framåt i den riktning, form och den omfattning som projektet bedrivs idag samt i enlighet med finansborgarrådets budgetförslag för 2025.

§ 10**Fördelning av bidrag till ideella organisationer
verksamma för äldre 2025**

ALD 2024/413

Beslut

Äldrenämnden beslutar om fördelning av bidrag enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet fördelning av bidrag till ideella organisationer verksamma för äldre 2025.

Jäv

Rosie Rothstein (L) anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar (M) och Anette Hellström (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från moderaterna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre inom Stockholms stad kan beviljas ekonomiskt bidrag från äldrenämnden. Syftet med bidraget är att äldre ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. För att säkerställa att syftet med bidragsgivningen uppnås ställs ett antal krav på bidragssökande organisationer i riktlinjerna.

För år 2025 har äldrenämnden budgeterat totalt 12,8 mnkr att fördela till ideella organisationer vilket är en ökning med 1 mnkr. Av dessa medel avsätts 200 tkr till äldreförvaltningens uppföljning av bidragen.

För att ansökan ska beviljas ställs krav i riktlinjerna som organisationerna ska uppfylla för att få bidrag beviljat. I ansökan ska organisationerna räkna in alla sina kostnader. Organisationerna ska beskriva aktiviteter, medlemsantal och öppettider. Organisationerna ska också verka för att minska ofrivillig ensamhet.

Totalt har 43 organisationer ansökt om bidrag för 2025 och 40 uppfyller kraven för att få bidrag.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/413-1 Tjänsteutlåtande Fördelning av bidrag till ideella organisationer verksamma för äldre 2025
- ALD 2024/413-1.1 10. Bilaga 1 Fördelning av bidrag till ideella föreningar verksamma för äldre 2025
- ALD 2024/413-1.2 10. Bilaga 2 Uppföljning föreningsbidrag. docx

Äldrenämnden 17 december 2024

Ärende 10

Fördelning av bidrag till ideella organisationer verksamma för äldre 2025

ALD 2024/413

Hugo Laigar m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Moderaternas principiella utgångspunkt är att civilsamhället ska stå på egna ben. Offentliga bidrag till föreningar och ideella organisationer skapar ofta ett osunt beroende där civilsamhället inte står fritt från politisk styrning. Därför vill vi begränsa dessa utbetalningar och i stället se till att skattetrycket ligger på en rimlig och låg nivå, vilket möjliggör en ökad självfinansieringsgrad inom det civila samhället.

Givet denna utgångspunkt har vi en restriktiv syn på bidragsutbetalningar, och vi är måna om att skattepengarna används ändamålsenligt. Skandalen med ABF i Botkyrka och de generösa bidragen till Ibn Rushd i Stockholm är två, av väldigt många, exempel på hur föreningsbidrag används på fel sätt.

Moderaterna ställer således sig frågande till att staden ska betala ut bidrag till föreningar med partipolitisk koppling eller som driver en verksamhet som enbart riktar sig till människor med ett specifikt etniskt ursprung.

Att nationella minoriteter ges stöd för att samlas inom föreningar kan vara rimligt, men varför staden ska finansiera grekiska, kurdiska och italienska seniorföreningar förstår vi inte. Därtill är vi kritiska till att en förening som Afrosvenskarnas riksorganisation beviljas bidrag. En förening som konsekvent har drivit en agenda som bygger på en radikal identitetspolitik vars syfte tycks vara att skapa splittring snarare än sammanhållning.

Det är därtill inte acceptabelt med den bristfälliga utvärderingen av tidigare års bidragsutbetalningar som redovisas i detta ärende. Uppföljningen behöver göras djupare och om det inte kommer nämnden till del kan det inte uteslutas att kontrollerna inte är tillräckligt omfattande.

Under förra mandatperioden fick nämnden i slutet av varje år en grundlig redovisning av de föreningar som inte använt sitt bidrag såsom de angett i sin ansökan. Specificerat per förening och med information om hur bidragen felaktigt använts och hur mycket som återkrävts. Moderaterna vill se en sådan redovisning för 2023 och 2024 då det inte kommit oss till del. Detta tyder på dålig kontroll av föreningsbidragen.

Äldrenämnden 17 december 2024

Ärende 10

Dnr ALD 2024/413

Fördelning av bidrag till ideella organisationer verksamma för äldre 2025

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande

Stockholms stad har ett ansvar att bidra till ett rikt och levande civilsamhälle. En del i detta är att ge föreningsbidrag till verksamheter som på olika sätt gynnar stadens äldre. Det är av yttersta vikt att de riktlinjer som Stockholms stad har satt upp inom ramen för sin bidragsgivning efterlevs. Uppföljning är viktigt och i de fall enskilda aktörer inte följer gällande riktlinjer måste bidragen stoppas och i vissa fall återkrävas. För att säkerställa bidragsgivandets fortsatta legitimitet är det viktigt att endast seriösa aktörer mottar stöd i form av alla våras skattpengar. De senaste åren har 200 000 kronor avsatts årligen för kontroll av de utbetalda bidragen, vilket nämnden beslutade om i samband med fördelningen av bidragen. Vi välkomnar att nu ta del av denna granskning.

Vi tycker att det är viktigt att det framgår tydligt vilka krav som ställs på ideella föreningar som söker föreningsbidrag och vilka uppgifter de förväntas inkomma med i sin ansökan. Kristdemokraterna ser positivt på att det system för digital handläggning för föreningsstöd som upphandlas av socialnämnden även kommer att omfatta äldrenämnden. Vi hoppas att det blir färdigupphandlat och driftsatt under 2025, enligt plan. Vi vill betona vikten av att detta system också kan hänvisa föreningar till rätt nämnd för sin ansökan. Det vill säga, att bli ”en väg in” för föreningars ansökningar. Helst hade vi dock sett inrättandet av en central bidragsnämnd, för att samla alla ansökningar under ett tak. Detta för att säkerställa att ingen ansökan faller mellan stolarna för att den kommit in till fel nämnd.

§ 11**Behov och placering av teckenspråkig äldrevägledare**

ALD 2024/403

Beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en funktionsbeskrivning för tjänsten teckenspråkig äldrevägledare i syfte att tydliggöra och avgränsa uppdraget.
2. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag att under en projekttid på ett år anställa två teckenspråkiga äldrevägledare i syfte att tillgodose döva och dövblindas lagstadgade rättigheter inom äldreomsorgen samt ge bättre förutsättningar gällande information och kommunikation i mötet med äldreomsorgen.
3. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag att de teckenspråkiga äldrevägledarna är anställda inom äldreförvaltningens organisation under en projekttid på ett år.
4. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag avseende ekonomisk ersättning för två projektanställningar under ett år samt för uppföljning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Under de kommande åren kommer antalet äldre att öka kraftigt. Till 2030 beräknas gruppen över 85 år att öka med mer än 40 procent. Således kommer även gruppen äldre döva och dövblinda att öka.

Stockholms stad ska vara en äldrevänlig stad. Det innebär att staden ska vara tillgänglig och inkluderande med en miljö som främjar ett aktivt liv – hela livet. Genom att inrätta teckenspråkiga äldrevägledare kan staden säkerställa att döva och dövblinda får den information gällande äldreomsorgens insatser som de har rätt till.

Målgruppens möjlighet till inflytande och att leva ett självständigt liv kommer även att öka.

Förvaltningen anser att målgruppens behov av stöd till rätt information gällande äldreomsorgens insatser inte kan tillgodoses på ett adekvat sätt idag. Staden erbjuder stöd i teckenspråkig vägledning i olika former. Medborgarkontoret i Rågsved erbjuder samhällsvägledning på teckenspråk till alla döva och dövblinda i staden oavsett ålder. Förvaltningen anser dock att det finns ett behov av uppsökande verksamhet som även kan arbeta förebyggande något som inte ingår i samhällsvägledarna i Rågsveds uppdrag. Det saknas även specifik kompetens kring äldreomsorgen och myndighetsövning i det stöd som erbjuds målgruppen idag. Förvaltningens utredning har visat att det finns ett stort behov hos målgruppen av brobyggande, relationsbyggande och uppsökande verksamhet för att skapa tillit.

Förvaltningen föreslår att två teckenspråkiga äldrevägledare anställs inom äldreförvaltningens organisation under en projekttid på ett år.

Det framgår av förvaltningens utredning att det inte går att dra några slutsatser kring målgruppens omfattning då det inte finns tillräckligt med statistiskt underlag. Under projekttiden bör därför de två teckenspråkiga äldrevägledarna vara placerade i äldreförvaltningens organisation. Detta för säkerställa den stadsövergripande uppföljningen och för att kunna göra en behovsanalys som överensstämmer med målgruppens faktiska behov.

Vid projektårets slut ämnar förvaltningen utvärdera det statistiska underlaget och utifrån målgruppens faktiska behov föreslå fortsatt placering av de teckenspråkiga vägledarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/403-1 Tjänsteutlåtande Behov och placering av teckenspråkig äldrevägledare

§ 12**Remiss av Stockholms prioriterade gångvägnät**

ALD 2024/398

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om Stockholms prioriterade gångvägnät och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar (M), Anette Hellström (M), Nike Örbrink (KD) och Margita Jacobsson (L) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Stockholms prioriterade gångvägnät till äldrenämnden.

Det övergripande syftet med ett prioriterat gångvägnät är att locka fler människor att gå, i enlighet med gångplanens målbild om att stockholmare och besökare ska kunna, vilja, veta och våga gå.

Det prioriterade gångvägnätet syftar till att vara ett övergripande, sammanhängande system som knyter ihop stadsdelar och målpunkter som till exempel spårstationer, centrumfunktioner, stora arbetsplatsområden, skolor och idrottsplatser och här samlas större flöden av människor.

Det prioriterade gångvägnätet har klassificerats enligt fyra stråktyper: huvudgångsstråken, stadslivsstråken, framtida stråk och strategiska kopplingar. Förslaget belyser även ett antal konkreta tips kring gångbanornas utformning utifrån bland annat materialval, ökad genhet (det vill säga ökad närhet, den närmaste vägen), orienterbarhet, trygghet och säkerhet.

Många äldre har olika funktionsnedsättningar och använder

gånghjälpmedel, vilket kan försvåra möjligheten att ta sig fram utomhus. En planering, drift och investering enligt den prioriterade strukturen bidrar till en äldrevänlig stad. Förslaget lyfter tydligt tillgänglighet, framkomlighet, orienterbarhet och trygghet som är avgörande aspekter för äldre.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/398-2 Tjänsteutlåtande - Stockholms prioriterade gångvägnät
- ALD 2024/398-1.1 Bilaga 1 - Stockholms prioriterade gångvägnät

SU (M, KD och L) ärende 12, prioriterat gångvägnät, 2024-12-17

Vi ser positivt på att framkomligheten i staden ökar för alla grupper i samhället. Ett mer äldrevänligt gångvägnät är således någonting vi välkomnar. Här förutsätter vi även att gångvägarna underhålls alla tider på året och att branta partier och trappor förses med räcken. Det bör också placeras ut fler bänkar att kunna vila på för att säkerställa att stadens gångvägnät verkligen blir äldrevänligt.

Däremot anser vi inte att åtgärden kan kompensera för de massiva neddragningar av kollektivtrafiken som nu genomförs av vänsterstyret i Region Stockholm. Hur bra och sammankopplade gångvägarna än blir kan detta aldrig kompensera för bussar och tunnelbanetåg. Särskilt illa blir det nu under vintertid när många äldre inte vill eller kan gå längre sträckor på grund av halkrisken.

Samma kraft och energi som stadens vänstermajoritet lägger på gångvägnätet bör man även lägga på att övertala sina partikamrater i regionen att snarast få ordning på kollektivtrafiken. Utan bussar och tunnelbanetåg kommer rörelsefriheten kraftigt att kringkärvas för Stockholms äldre befolkning.

Äldrenämnden

Ärende 12

Remiss prioriterat gångvägsnät för Stockholms stad

Dnr: ALD 2024/398

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Centerpartiet välkomnar framtagandet av det prioriterade gångvägsnätet för att göra Stockholm till en gångvänligare stad. Det är också ett viktigt stöd för göra prioriteringar i gatuutrymmet vilket är helt nödvändigt. Syftet med dokumentet är att locka fler människor att gå, såväl stockholmare som besökare. Det är en ambition vi delar. Vi vill att Stockholm ska vara världens grönaste huvudstad fylld av liv och rörelse.

Stockholm behöver fler levande gator där människor enkelt och tryggt kan ta sig fram som gående och cyklist. Stockholms gator måste därför anpassas så att det blir lättare att gå, cykla och åka kollektivt. Det är därför positivt att det prioriterade gångnätet syftar till att skapa sammangångade stråk med bra anslutning till kollektivtrafiken. De utpekade huvudgångstråken är därför helt avgörande.

I en stad som ger större plats för fotgängare och cyklister behöver också gaturummet utformas så att de kan ta sig fram säkert. Vi ser därför positivt på att både trygghetsperspektivet och tillgänglighetsperspektivet tas i beaktning i dokumentet. För oss är det viktigt att rörelsehindre, rullstolsburna och människor med andra funktionsnedsättningar har likvärdig möjlighet till framkomlighet och säkerhet i våra offentliga miljöer. Gångvägar måste vara undanröjda, skyltningar vara tydliga och beslutningen vara tillräcklig och trygghetskapande. De gröna gubbarna på trafikljusen måste vara tillräckligt ihållande så att alla hinner över tryggt och säkert, så ser det inte ut överallt idag där människor får jäkta över med hjärtat i halsgropen och livet som insats. Fler busshållplatser behöver kurer och sittmöjligheter. Snöröjning och halkbekämpning ska ske snabbt och effektivt för att minimera risken för inlåsningseffekter bland människor med olika former av rörelsenedsättning.

Kollektivtrafiken behöver förbättras ur tillgänglighetssynpunkt. I detta ingår avstånd till busshållplatser och olika busslinjer. Här krävs att regionen och staden agerar och samarbetar för att förbättra till exempel avstånd till busshållplatser och säkerställa busslinjer där de bäst behövs. En kortare promenad till en busshållplats kan såklart vara gynnsamt utifrån en hälsoaspekt men om avståndet blir för långt för äldre eller personer med funktionsnedsättning, om det inte finns möjlighet att vila under promenaden, så avstår man kanske helt och gynnas inte hälsomässigt.

Det är olyckligt att ytterstaden får ett begränsat fokus i det prioriterade gångvägsnätet för Stockholm. I Stockholms prioriterade gångvägsnät framgår att ytterstaden ofta saknar längre,

sammanhängande stråk med urbana kvaliteter, varför andelen stadslivsstråk är lägre än i innerstaden. Därför har man valt att i ytterstaden enbart peka ut stadslivsstråk i anslutning till centrumbildningar eller kollektivtrafikstationer eftersom man anser att det saknas urbana stråk av den typ som finns i innerstaden. Därtill påpekar man att människor i ytterstaden främst har kollektivtrafiken som målpunkt. Med det synsättet ses ytterstaden främst som platser där människor endast bor. Det är ett ganska statiskt sätt att se på ytterstaden där man bortser från potentialen. Centerpartiet vill istället skapa fler möjligheter för människor att bo nära sitt jobb, till exempel genom fler kontorsytor i ytterstaden. Vi vill se till att bygga ihop staden och rusta upp eftersatta bostadsområden. Vi vill bygga ut kollektivtrafiken, bygga fler bostäder och satsa på fler parker och tillgängliga grönområden. Vi vill också öka städning och skötseln av stadsmiljön för att skapa välskötta, levande och trygga stadsdelar. Då behövs också satsningar på bättre infrastruktur även för fotgängare. Vi har exempelvis drivit att man ska lokalisera platser för fler sommargångator i ytterstaden. Vi ser alltså möjligheter för ytterstaden att ha fler urbana stråk likt de som finns i innerstaden och skulle gärna se att detta blev en del av planen för Stockholms prioriterade gångvägnät.

Trots att en majoritet av de utpekade gångstråken i det prioriterade gångvägnätet ligger inom stadens rådighet måste man kunna hantera den del som ägs av andra aktörer. Centerpartiet vill att staden i större utsträckning erbjuder fastighetsägare möjlighet att delta i både den estetiska utformningen av gatuutrymmet i anslutning till deras fastigheter och hur man säkerställer tillgängligheten till dessa. Det skulle också ge ökade incitament för andra fastighetsägare och markförvaltare att följa denna plan för huvudgatunätet.

Slutligen är vi positiva till att staden identifierar framtida stråk och strategiska kopplingar som kommer vara viktiga för stadens framtida utveckling. Investeringar i dessa måste prioriteras framöver för att förverkliga ambitionen om ett grönare och mer gångvänligt Stockholm.

§ 13**Remiss av motion om orosanmälan för äldre**

ALD 2024/367

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om orosanmälan för äldre.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från centerpartiet.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om orosanmälan för äldre av Thomas Wihlman (C). I motionen föreslås att staden inför orosanmälan för äldre personer, informerar verksamheterna inom äldreomsorgen om detta samt synliggör denna möjlighet på stadens hemsida. Motionären förslår också att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda hur funktionen orosanmälan för äldre lämpligast organiseras i staden. I staden finns ingen särskild funktion för att göra orosanmälan av vuxna personer som far illa, oavsett ålder. Oro för äldre personer kan anmälas till Äldre Direkt, antingen via mejl eller via telefon. Vid akut oro utanför kontorstid kan Trygghetsjouren eller Socialjouren kontaktas. Utöver detta kan stadsdelarnas relationsvårdsteam eller stadens uppsökarteam kontaktas.

Förvaltningen anser att de befintliga kontaktvägarna är tillräckliga och ser inget behov av att införa en särskild funktion för orosanmälan av äldre. Däremot kan det vara bra att se över informationen på stadens hemsida för att tydliggöra vart man ska vända sig vid oro för att en äldre person far illa.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/367-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av motion om orosanmälan för äldre, KS 2024/913
- ALD 2024/367-1.1 Motion om orosanmälan för äldre

2024-12-17

Remiss motion orosanmälan för äldreÄrende 12
ALD 2024/367

Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Att inkludera orosanmälan för äldre bland stadens e-tjänster
3. Att funktionen orosanmälan för äldre synliggörs på stadens hemsida
4. Att därutöver anföra följande:

Det är såklart glädjande att höra att staden i praktiken har strukturer för att hantera orosanmälningar för äldre men vad hjälper det när det inte är tydligt hur och var anhöriga kan anmäla sin eventuella oro? Om en person söker på ”orsanmälan” på stadens hemsida får denne i dagsläget sju träffar. Tre av dessa rör orosanmälan för barn under 18 år, de andra har information om relationsvåld, skolplikt, telefonnummer till socialtjänsten och det sista sökresultatet är en revisionsrapport. Under flikarna som rör äldreomsorg finns information om färdtjänst, anhörigstöd, nyckelfrihemtjänst och olika avgifter för äldreomsorg. Inte heller här hittar vi något som berör oro för äldre. Det är uppenbart att informationen om möjligheten att orosanmäla när det handlar om äldre behöver tydliggöras på Stockholms stads hemsida. Flertalet andra kommuner har tydlig information kring orosanmälan för äldre på sin hemsida och har även e-tjänster för detta, likt den Stockholms stad har för orosanmälan av barn. Vi i Centerpartiet vill därför att stadens e-tjänst för orosanmälan även inkluderar personer över 18 år och att funktionen synliggörs på stadens hemsida. Information kan även med fördel sättas upp i stadens verksamheter som riktar sig till äldre personer. För en person som befinner sig i en särskilt utsatt situation kan en uppsökande kontakt vara skillnaden mellan ett liv med stöd eller ett liv i misär, och i värsta fall på liv och död.

Vi vill också påpeka att ny och pågående forskning, bland annat på Sophiahemmets Högskola till vars forskning en av våra stadsdelar bidrar, starkt pekar på åtgärder av den här arten. Inte bara för de äldres skull utan även för andra som berörs, som medarbetare i staden och anhöriga. Det kan handla om komplicerade situationer där både tidigare erfarenhet och psykologisk kunskap kan behövas. Några slutsatser från aktuella forskningsrapporter understryker behovet av att kunna göra orosanmälningar och att dessa hanteras på ett kompetent sett samt att stadens kompetens inom området utvecklas. Medarbetare kan således bli utlämnade till en inre kompass för att finna riktning, där de dels påverkas av tidigare erfarenheter i arbete sant vad man själv har upplevt våld eller vad man anser vara våld. Det är också oklart om utrymme finns för personal att fatta beslut inom ramen för sin yrkesutövning.

§ 14**Remiss av kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)**

ALD 2024/420

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat remissen Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) till äldrenämnden för yttrande.

Genom flera händelser under 2000-talet (stormen Gudrun, de svåra skogsbränderna i Västmanland 2014 och i flera delar av landet 2018, flyktingströmmarna 2015 och coronapandemin) har vi sett behovet av en stark krisberedskap men inte minst haft att hantera bristande förmåga. Förvaltningen välkomnar därför utredningen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig som tillsammans med vissa avslutande och ännu pågående utredningar om bland annat livsmedelsförsörjning och personalförsörjning avsevärt höjer just ambitionsnivån och skapar en tydligare målbild att arbeta mot.

Privata aktörer och näringsliv har en viktig roll som leverantörer av såväl välfärdstjänster som mycket annan samhällsviktig verksamhet. Näringslivet är också en viktig resurs då de ofta snabbt kan ställa om till nya behov. Genom avtal kan kommunerna reglera att de ska fortsätta sin verksamhet men undantag finns nästan alltid. Förvaltningen skulle därmed välkomna en framtida reglering av de privata aktörernas verksamhet i fredstida kriser och ytterst i krig och

då också med tydligare krav på deltagande i förberedelser som planering och övning.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/420-2 Tjänsteutlåtande- Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)
- ALD 2024/420-1.1 Remiss - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)

Äldrenämnden 17 december 2024

Ärende 14

Dnr ALD 2024/420

Remiss - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande

Kristdemokraterna finner det anmärkningsvärt att i en tid när kommuners beredskap behöver stärkas så väljer vänsterstyret i Stockholm att inte dra sitt strå till stacken. Detta genom att införa krav på att inköpta livsmedel ska vara miljömärkta eller ekologiska. En studie från Sveriges lantbruksuniversitet visade så sent som förra året att klimatpåverkan är ungefär lika stor för både konventionellt och ekologiskt jordbruk. Samtidigt ger ekologiskt jordbruk betydligt mindre skördar, så till den grad att om resten av världen tagit efter det som vänsterstyret i Stockholm förespråkar hade världen drabbats av svår svält. Detta är oansvarigt, inte minst i ljuset av kriget i Ukraina, som tillsammans med Ryssland står för odlandet av en fjärdedel av allt vete i världen. En redan pressad global livsmedelssituation förvärras ytterligare av vänsterstyrets populistiska ”klimatpolitik”. Ett bättre grepp hade varit att ställa krav på att maten ska vara svenskproducerad. I syfte att öka den svenska livsmedelsberedskapen i en tid då det pågår ett krig i Europa. Vänsterstyrets ambitioner för livsmedelsinköp i staden rimmar synnerligen illa med ambitionen att stärka svensk beredskap.

**§ 15
Sammanträdestider 2025 för äldrenämnden**

ALD 2024/418

Beslut

Äldrenämnden fastställer förvaltningens förslag till sammanträdestider för år 2025.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/418-1 Tjänsteutlåtande - Sammanträdestider 2025 för äldrenämnden

§ 16**Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 3 år 2024**

ALD 2024/181

Beslut

Äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2024 till kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt kommunens revisorer.

I ärendet redovisas de 337 beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 3, år 2024. Redovisningen omfattar beslut som vid kvartalets slut fortsatt vara ej verkställda, beslut som verkställts och beslut som avslutats. Totalt var 214 beslut fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten, cirka 90 procent, avsåg beslut där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, främst beroende på att den enskilde inte vill flytta till ett boende i dagsläget. Totalt verkställdes 82 beslut under kvartal 3, 41 beslut avslutades. Främsta orsaken till att besluten avslutats var att den enskilde återtagit sin ansökan.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/181-6 Tjänsteutlåtande - Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 3 år 2024
- ALD 2024/181-6.1 16. Bilaga 1. Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 3 år 2024

§ 17**Anmälan av svar genom kontorsutlåtande på remiss av förslag till ändrade regler om delegering i hälso- och sjukvården och tandvården**

ALD 2024/416

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/416-2 Remissvar via kontorsutlåtande Förslag till ändrade regler om delegering i hälso- och sjukvården och tandvården
- ALD 2024/416-1.1 Remiss - Förslag till ändringar i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.
- ALD 2024/416-1.2 Remiss - Förslag till upphävande av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård
- ALD 2024/416-1.3 Bilaga - upphävande av föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 1997:14) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård;
- ALD 2024/416-1.4 Bilaga - Ändring i föreskrifterna och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvård;
- ALD 2024/416-1.5 Bilaga - Föreskrifter om ändring i föreskrifterna (SOSFS 2009:10) om ambulanssjukvård m.m.;

§ 18

Anmälan av månadsrapport november 2024

ALD 2024/10

Beslut

Äldrenämnden lägger anmälan av månadsrapporten för perioden januari till och med november 2024 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/10-13 Anmälan månadsrapport november 2024
ALD 2024-11

§ 19**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
11 december 2024**

ALD 2024/11

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/11-20 Protokoll förvaltningsgrupp 20241211

§ 20

Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) den 10 december 2024

ALD 2024/13

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/13-24 Protokoll nr 11 KPR 2024-12-10
- ALD 2024/13-24.1 Bilaga 1. KPR 2024-12-10 Uttalande ärende 9. Projektet Framtidens socialtjänst

§ 21

Anmälan av protokoll från det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor den 5 december 2024

ALD 2024/12

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/12-20 Protokoll funktionshinderrådet 241205
- ALD 2024/12-20.1 Bilaga 1 - Case till presidiet

§ 22

Anmälan av beslut fattade på delegation november 2024

ALD 2024/27

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/27-20 Anmälninglista delegationsbeslut november 2024

**§ 23
Övriga frågor**

Inga övriga frågor anmäls.